

Životopis otce Jana Meda

Úvod.

Don Bosco měl vícekrát příležitost vyjádřit svůj požadavek zahrnout Indii ve svých snech o světové salesiánské misii pro církve všeobecně a pro mladé obzvláště. Nechci se zabývat těmito věcmi podrobněji. Udělal to již dříve povolanejší muž než já, bratr Matěj Kapplikunnel SDB, ve své práci "Jejich život pro mladé".

Prorocký sen v roce 1886 ve vidění Dona Bosca rozšiřoval jeho instituce z Valparaisa do Pekingů přes Kalkatu. Měl grandiózní sen, který avšak nestačil uskutečnit během svého života. Jeho následovníci vyplnili ale vše z těchto vizí, šli daleko, ve všem jej poslouchajíce.

Již 1877 vypadala misionářská výprava do Indie na spadnutí, to když Don Bosco dostal pozvání od Mgr. Antonína de Souza Barroso, biskupa v Mangalore. Nic z toho nebylo, pro další nebezpečné a velké události. Teprve roku 1905 vstoupili na Indickou půdu synové Dona Bosca pod vedením bratra Tomatise. Nedostali žádný generální apoštolský mandát, měli jen pomáhat biskupovi Padroada prací pro mladé. Svou službu zahájili v Milapore a Tanjore a rozšiřovali ji do pusté pouštní oblasti na Jihu. Několik salesiánů obětovalo své životy ve službě lidem v Tamilnadu.

Tehdy nedávali salesiáni žádný zvláštní důraz na místní povolání. Přesto zde bylo několik, kteří vstoupili do kongregace. Dva z nich se stali biskupy – Maria Selvam a David Marianayagam z Vellore. Byly to také bratři Ignác Mattu, bratr Savarimuttu a bratr Josef Arockiaswamy, který se později stal legendou jako hlava Koleje sv. Antonína v Shillongu.

V roce 1922 přišli salesiáni ze Shillongu a převzali misie od bratrů salvatoriánů v Assámu. Řádná salesiánská provincie byla inaugurována v Kalkatě v roce 1926. Jí byla podřízena veškerá činnost salesiánů v Indii.

Salesiáni dělali zázraky skrze své instituce v Kalkatě, Assámu a Krishnagaru, ale spoléhali se převážně nebo zcela na lidi z Evropy. Nadšené skupiny dynamických, mladých kleriků přijížděly každý rok a doplňovaly jejich formace v Shillongu a věnovali se misii svěženou kongregaci. Je třeba říci, že katolické komunity na Severovýchodě byly složené převážně z nově pokřtěných. Nemohli jsme proto očekávat mezi nimi na domácí povolání. V Shillongu byl

vyzkoušen noviciát a studium filosofie a teologie, ale nezačal žádný aspirant. Pro to ještě čas nedozrál.

Všechny úseky práce salesiánů v Kalkatě, Bombaji, Assámu a dokonce i v Madrasu spoléhaly na lidi z Evropy, převážně z Itálie, jen se světlou výjimkou, jako monsignore (dále Mgr.) Matyáš. Klerici a kněží z jiných Evropských národů začali pravidelně přicházet až od roku 1935. Bylo mezi nimi několik Španělů. Také těch několik málo Indů pocházelo z různých míst, mezi salesiány v Indii panovala pestrost.

A pak přišla pohroma 2. světové války. Byla to opravdu pohroma, ale Bůh, který jde dopředu křivolace, proměnil pohromu v užitek pro naši kongregaci a svou církev v Indii. Tato válka odstartovala historii indických povolání pro aspirantskou formaci.

Myšlenka zřídit aspirantát

Nyní když jsme se stali účastníky zázraků rozvoje kongregace v Indii a zázraků, že to byli indiští salesiáni schopni uskutečnit, je snadné zapomenout, že začátek celého tohoto díla je třeba pokládat za velký zázrak dobrého Boha a Marie, Pomocnice křesťanů. Bůh dělá své zázraky skrze lidské nástroje. V tomto zvláštním případě byl použit muž jménem bratr Carreño, druhý madrasský provinciál, který si troufal snít o velké a opravdu indické salesiánské kongregaci. Nelze pochybovat o tom, že to nebyl snadný úkol, který před sebe postavil, ale byl si jistý, že je to Boží vůle, netrápil se ani svou reputací, ani těžkostmi, které přijdou. Náležel k té vznešené rase španělských Basků s trvalou vidinou velikosti. Bratr Carreño měl velkou vizi a riskoval všechno pro její úspěch – a byl úspěšný. Jsou-li dnes salesiáni tak početní v Indii – a řada dalších kongregací následovala cestu jím započatou – je to jeho zásluha. Jeho památka bude požehnána stoletími, která přijdou.

Jak nastartoval bratr Carreña systematické vyhledávání domácích povolání ve velkém měřítku? Připomeňme si spojení s druhou světovou válkou. Bůh, který přinesl spásu utrpením a smrtí svého syna Ježíše, rozhodl se také přinést nakonec něco dobrého z hrůzy války. Salesiánská kongregace se opravdu v Indii zrodila se šířavých bolestí války.

Salesiáni pracovali v jižní Indii od počátku 20. století a v severní od roku 1922, ale kongregace byla stále udržována přílivem povolání z Evropy. Pár místních hochů nás tu a tam následovalo, zvláště v Tamilnadu, ale to nebylo dostatečné pro růst domácích povolání ani pro větší rozvoj.

Válka vypukla v roce 1939. Byla to pohroma pro celý svět a v Indii pozastavila salesiánské dílo. Téměř všichni němečtí a italské kněží a bratři byli spolu umístěni v koncentračních táborech. Skoro všechny instituce na severu byly vyprázdněny od lidí a dům v Tirupaturu se technicky změnil v koncentrační tábor pro studenty teologie. Vytvořili jsme zde komunitu více jak sto spolubratří a žili “normálním” salesiánským životem. Bratr Cinato, madrasský provinciál, sám ve vazbě, byl superiorem této “komunity”. Indičtí spolubratři a Evropané “neosového” původu jsme směli opustit tábor volně. Internovaní se mohli pohybovat pouze po táboře. Ale život pokračoval pravidelně v rámci daných možností.

Nakonec přišel dlouho obávaný den. Úřady oznámily že všichni příslušníci nepřátelských sil budou převezeni do táborů v Dehra Dur, poblíž New Delhi. Náboženské osoby tam mají svůj samostatný blok, ale nemohou již déle zůstat ve svých vlastních institucích, byť změněných na “koncentrační tábor”.

Pamatuji si důvěrně na ten den příchodu armády, aby odvezla přibližně sto salesiánů na Sever. Byla to bolestná zkušenost. Zůstala jen malá skupinka indických a “neosových” bratří. Pomohli jsme deportovaným, jak jsme mohli. Podstatné bylo, že na seznamu byl i provinciál, bratr Cinato. Žádné výjimky pro představené! Nás dvanáct – svobodných občanů britského imperia nebo občanů spřátelených zemí jsem se ujali zavazadel. Na dvoukoláčích jsme je dovezli na Jolarpettaiské nádraží. Zadržení byli dovezeni autobusem. Tady proběhlo závěrečné kolo potřepání rukama a už jsme mávali odjíždějícímu vlaku. Nás dvanáct, mladých, smutných a opuštěných jsme se celí zaražení vraceli do prázdného domu. Shromáždili jsme se v nyní příliš velkém reflektáři, v očekávání příštího. Ale měli jsme našeho nového bratra provinciála, určeného speciálně pro tento případ, že nás rozdělí.

Bratr Carreño, Salesián celým srdcem, věděl přesně co máme dělat a jak pozvednout našeho ducha. Dokázal nás “sirotky” svou srdečností získat. Jeho nadšení bylo nakažlivé a nikdy neutuchalo. Měl pro nás prorocká slova: “Dům je nyní prázdný, ale nebojte se toho. Brzy jej naplníme znovu.” Nebylo snadné mu věřit, ale důvěřovali jsme mu.

Reorganizoval náš život podle nových okolností. Dvanáct z nás, studentů, mělo mít dva profesory – bratra Guttireze, Španěla, a bratra Comba, Itala, který nebyl internován pro své stáří. Zahájili jsme poslední rok studia teologie. Dostali jsme

i několik málo superiorů – bratra Josefa Arockiswamu, bratra Boira, Španěla, který nás také učil, a bratra Ladislava, Poláka, který byl ustanoven farním knězem Jolarpettai.

Začal znovu kus “normálního” života. Šest z nás, tři Indové a tři Evropané, Mallon, Phips a já, jsme byli vysvěceni na jáhny. Studovali jsme teologii a pečovali o dům. V květnu jsme odjeli do Ooty, abychom unikli vražednému horku v Tirupatru v hojivém podnebí Nilgirisu. V roce 1943 jsme byli vysvěceni na kněze.

Aspirantát (aspirantate)

Po odjezdu většiny Salesiánů Indie do koncentračního tábora se bratr Carreño nezabýval sněním a stavěním vzdušných zámků. Soustředil se na plán postupu a formy, jak začít se získáváním aspirantů. Při oslavě svátku Božského srdce zasvětil provincii Ježíšovu Srdci. Brzy nato nás svolal na setkání, kde nám představil dvanáct chlapců, které vyvolil, aby se stali našimi prvními aspiranty. Slavnostně je zasvětil Božskému Srdci. Bratr Carreño by vedl celou operaci, bratr Gutierrez bude rektorem a já budu knězem asistentem. Bratr Boire byl duchovním ředitelem a zastupujícími superiory budou bratři Josef a Ladislav. Těch 12 chlapců byli matrikulanti (zapsáni ke studiu na vysoké škole), jak bylo tehdy zvykem ve všech seminářích.

Neměl jsem absolutně žádnou přípravu pro úkol, kterým jsem byl pověřen. Moje filosofické a teologické byly sporé, protože jsem jimi prošel za velmi neobvyklých okolností. Moje obecné studium nebylo lepší. Prošel jsem svou Senior Cambridge jen proto, že jsem si zvolil předměty jako latina, italština, němčina (z té jsem znal jen málo), řečtina a náboženství vedle povinné angličtiny, matematiky a dějepisu.

Na počátku postupoval bratr Carreño podle základní osnovy všech seminářů a náboženských komunit v té době – vybral chlapce připravené na studium na vysoké škole. To byl osvědčený systém, který přinášel slušné výsledky v termínech i počtech těch, co vytrvali. Ale možných kandidátů bylo málo a nebylo reálné očekávat větší počty. Bylo otázkou zda dospělejší chlapci, kteří měli již zkušenosti s různými vztahy k životu, a ovšem znali dokonce více či méně o světě a jeho přitažlivostech, budou schopni nasát salesiánské hodnoty a zásady, než chlapci mladší. Sám Don Bosco si vybíral mladší chlapce a naplňoval je již od jejich dětství pozitivními zkušenostmi na jejich životní cestě. Bylo jasné, že musíme očekávat větší propad ve skupinách mladších chlapců,

protože jako děti mohou s věkem změnit svůj názor. My jsme začali se staršími chlapci.

Bratři Gutirez a Josef plnili dobře svoji přidělenou práci. Já jsem dohlížel na chlapce jako jejich studijní prefekt. Někteří z těchto prvních chlapců byli velmi dobří a nyní jsou z nich velmi dobří salesiáni. Ale pro bratra Carreña to byl malý počet, i když jsme jim dali to nejlepší, co jsme měli.

Bratr Carreño mě poslal do Shillongu, abych si doplnil své střední vzdělání – dnešní třídu XII – jako soukromého studenta. Pak jsem měl postoupit do Sonada naučit se jak formovat aspiranty, jelikož jsme měli jen starší hochy. Zvládl jsem třídu XII, ale dříve, než jsem mohl zahájit Sonadu, dostal jsem zprávu “VRATĚ SE”! A tak jsem odjel do Madrasu bez Sonady.

Mezitím bratr Carreña změnil své úmysly, což bylo důvodem zavolat mě ihned zpět. Rozhodl se dát dohromady velkou skupinu chlapců, kteří prokazovali sklon k zasvěcenému povolání, i když byli mladší. To mohlo napadnout jen genia. Dokonce moudří lidé (včetně Mgr. Matyáše) to nebyli ochotni přijmout jako správnou cestu. Bratr Carreño měl tu odvahu zahájit systém, který neměl doporučení ani od nadřízených. Ti dokonce zkoušeli později (jak uvidíme) zastavit celý experiment. Tento jednoduchý postup uschoptil provincii v Madrasu udělat velký skok, který ji umístil daleko před jiné provincie s delšími zkušenostmi, ale s menším přehledem a prozíravostí.

Poslušně jsem se vrátil do Madrasu a zjistil, že bratr Carreña dal dohromady docela velkou skupinu malých chlapců na úrovni druhého stupně základní školy a škol středních. Bratr Sandanam, jeden z prvních tamilských salesiánů z Trichinopoly, byl ustanoven rektorem, byl to ale nemocný člověk. Byl upoutaný na lůžko, ale my jsme ho respektovali jako rektora, i když nemohl plnit své povinnosti. Byli jsme vůbec šťastni, že za daných okolností máme rektora.

Pokud se týká kandidátů, široké srdce a neúnavný genius bratra Carreña rozhodly vzít vše co bylo po ruce. Výsledek byl v nedohlednu, ale nakonec šťastný. Noclehárnu jsme měli na střední škole Sv. Gabriele. Zákristie kostela byla studovní halou. Nebylo potřeba dělit chlapce do tříd, protože by mohli být přijati do každé existující třídy. Dva z nich, Tamilové schopni pro vyšší třídy, navštěvovali střední školu Sv. Gabriela. Čtyři chlapci, kteří si přáli stát se salesiánskými bratry laiky, byli dáni do učení na různá řemesla. Zbytek tvořili

malí chlapci, kteří byli rozděleni do více různých škol, včetně anglo-indické školy P. Marie. Bylo dost zmatků, hodně variant, záleželo to na jejich stanovisku!

Hned po mši a snídani šel každý svou cestou. Já jsem měl pomáhat bratru provinciálovi v jeho kanceláři (byl současně generálním vikářem Mgr. Matyáše). Všichni jsme se sešli dohromady zase až večer, abychom strávili poslední hodiny dne opět jako komunita.

Chlapci, kteří se u nás sešli dohromady se nedali nazvat elitou v žádném smyslu toho slova. Třeba brate Ravaliko, ten co byl v Goa, nám poslal houf kluků žijících na plážích. Když skončila válka, byli z koncentračních táborů propuštěni všichni salesiáni, ale ti co měli záznam o svém špatném chování v lágru, nesměli pracovat v Indii a byli vyhoštěni. Mgr. Scuderi a bratr Ravalico byli mezi těmi postiženými. Nadřízení, jako vždy, našli řešení. Poslali tyto “nedisciplinované” – pro nás hrdiny – do Goa, což bylo technicky mimo Indii (Goa byla portugalskou kolonií.) A tak, když bratr Ravaliko uslyšel o Carreňově iniciativě, sebral několik chlapců z pláží a poslal je nám. Jáchym, Jirka a Teo byli tři bratři z nich. Pasoval na ně jen název “děti ulice”. Když se za mnou jednou přišla podívat jejich matka řekla mi, úplně na rovinu, že Jirka je osel, na kterého platí jen pravidelné užívání silné hole. Zbytek houfu nebyl o nic lepší. My jsme se ale snažili, udělat pro ně to nejlepší. A výsledek: ti tři flákači se změnili. Dva dosáhli kněžství a z jednoho se stal salesiánský bratr (nedávno zemřel).

Pravý aspirantát

Zkušenosti se zmatky v Madrasu donutily myslet bratra Carreña na instituci, která by byla více spořádaná, na pravý noviciát. Upřel se na Tirupattur v distriktu North Arcot jako na ideální místo. Dům byl prázdný potom, jak byli všichni zdejší salesiáni internováni v koncentračních táborech. Když byli v roce 1945 propuštěni, všichni co byli sebráni v Shillongu se tam vrátili. Do Tirupatturu bylo posláno nové osazenstvo. Brate Carreño udělal to nejlepší, co bylo za daných okolností možné. Vše bylo děláno ve spěchu, ale priorita byla dána výběru lidí.

Žádal mne, abych převzal odpovědnost stát se prvním rektorem této pokusné komunity. Protestoval jsem proti této povinnosti, protože jsem se cítil naprosto nepřipraven na takový úkol. Vzal jednoduše list papíru a informoval mě: “Již jsem pro tebe připravil program. A velkými písmeny napsal na ten list papíru slova: “ZBOŽNOST, PRÁCE, RODINNÝ DUCH” a pak řekl: “Toto dělej a všechno bude v pořádku!” To byla jediná příprava pro práci, která mne čekala

- práce rektora po dvou letech od vysvěcení.

Ale měl jsem dobrý podpůrný tým, všechny starší než já. Bratr Castelli byl prefektem. Byl to bývalý voják, byl jsem jeho asistentem ve svém noviciátě. Byl to svatý muž, plný víry o vzor pro praktikování chudoby. Zařizoval vše obdivuhodně a dokázal nalézt způsob jak udělat vše ke spokojenosti. Bratr Comandu, Ital, byl vždy šťastný muž. Byl dobrý zpěvák, ale ne školený muzikant. On mával taktovkou, já seděl u harmonia a už byl slušný sbor.

Později, jak přibývalo časem práce, přibývali další spolupracovníci – bratři Uboldi, Dennis a další. Měl jsem nejmenší kvalifikaci ze všech, ale všichni ostatní plnili vše se vši dovedností. Tvořili jsme dobrý tým a program, který mi dal bratr Carreño (zbožnost, práce, rodinný duch) byl plněn víc než uspokojivě.

Chlapci svěřeni do naší péče náleželi k různým etnikům. Největší skupina byla z Malajsie. Bratr Carreño měl skupinu přátel, kteří je k nám poslali. Další skupiny byly z Bombaje, Maharashtry a Goy. Pak zde byli chlapci z Vellore a Madrasu, kteří byli Tamily a Telegusy. Byla to dobrá směs hochů dobré vůle a spolu se skupinou nadřizovaných, kteří byli jednotní a vysvěcení, postupovalo dílo formace hladce.

Komunita více ožila příchodem bratří a kleriků. Přišli bratři John Kespret, Di Fiore, Spratt a Deane a další. Byl také přiměřený čas na sport, ale prioritu mělo studium a intelektuální formace. Aby se chlapci stali aktivní a odpovědní, tvořili bratří náboženská bratrstva, kde se diskutovaly náboženské problémy a konkrétní řešení pro různá zlepšení. Byla věnována pozornost přednesu. To spolu s častými akademii a divadelními představeními rozvíjelo sebedůvěru chlapců.

Velký důraz byl přirozeně kladen na zbožnost. Adorace před Nejsvětější svátostí a pobožnosti k Panně Marii byly hojné. Hned od počátku dělali všichni vedoucí tak, aby u chlapců podpořili důvěru rektora. Často měli s rektorem osobní rozhovory. Jak rektor, tak další vedoucí využívali efektivně “rozhovorů na dobrou noc”. Mnoho chlapců k nim přicházelo po tomto povídání, aby jim řekli “dobrou noc”. To byla pro vedoucí další příležitost pro slůvko do ouška – drobná myšlenka či povzbuzení. To vše pomáhalo zůstat chlapcům ve spojení s vedoucími a povzbuzovalo je směrem ke všemu, co bylo dobré.

Práce nebyla peříčko a časem jsem byl zcela vyčerpán a přepaden zlou infekcí na obou rukou. Ruce a všechny prsty byly pokryty hnisem. Držel jsem své ruce

zakryté, abych neodpuzoval lidi. V těchto měsících jsem nedovoľoval chlapcům líbat mi ruce, což dělávali. Byl jsem u lékaře v Madrasu, který marně zkoušel různé léky. Německý lékař, jmenoval se Appel, mi dal omylem špatnou injekci. Obě ruce začaly otékat a hnít. Když jsem ho znovu uviděl, řezal mou ruku, aby z ní vyjmul rozloženou tkáň. Nakonec jsem musel zůstat několik dnů v Madrasu. To mi dalo příležitost aspoň na trochu odpočinku a nabrání sil. Ukázalo se, že to bylo to hlavní, co jsem právě potřeboval – odpočinout si a vyspat se. Ruce se pak daly samy dohromady a já jsem spal přeci jen o trochu víc než dříve a nelámal vše tolik. Všichni jsme křehcí – duch by chtěl, ale tělo je slabé.

Měli jsme katechismus během pravidelného vyučování. Tyto hodiny si brali kněží. Rektor sám učil v nejvyšších třídách. Měli jsme prázdniny, ale jen krátké, abychom chlapce ochránili před návykem na lenost. Cítil jsem, že se rádi vrací do domu po každých krátkých prázdninách. Využíval jsem večer pomoci několika chlapců k udržování aktuálního stavu účetnictví. Když některý z nich onemocněl, věnoval jsem se mu, abych mu pomáhal a dodával odvalu. Dělal jsem pochůzku po ložnici po večerní modlitbě, zastavoval se u každé postele a krátince se pomodlil za chlapce, který v ní spal. Věděli, že je ohlídám.

Snažil jsem se být s nimi dokonce v době jejich her a odpočinku a podílet se na jejich činnostech, jak to jen bylo možné. Bratr Castelli, můj prefekt, který věděl o mém chatrném zdraví, mi zakázal hrát fotbal. Snažil jsem se ho přesvědčit a řekl mu, že budu hrát je na postu středního záložníka. Protože toho o hrách mnoho nevěděl, uklidnil se a dovolil mi hrát s chlapci.

Technická škola.

Bratr Carreño byl posedlý myšlenkou dát technickou výchovu všem našim aspirantům. Muselo to být v roce 1949, na jedné z jeho návštěv v Evropě, kde získal skupinu salesiánů, kteří měli zahájit technické vyučování v naší provincii. Rozhodl, aby se začalo v Tirupatturu. Bylo to ovšem mnoho činností na jednom místě. To ve skutečnosti zatěžovalo komunitu. Už tak těch činností bylo na jeden dům mnoho – střední škola, sirotčinec a noviciát. Přidat k tomu ještě technickou školu bylo už moc, ale bratr Carreño měl své cesty.

Peníze nebyly na nic, ale bratr Carreña byl dost “štědrý”, nechal vše na nás. Měli jsme úplnou volnost v tom, jak seženeme peníze. Dostal v Evropě nějaké

použité stroje, ale trvale nám chyběly náhradní díly a příslušenství. Také jsme potřebovali nakupovat suroviny. Snažil jsem se dát každému oddělení co potřebovalo, ale trvale jsem narážel na velmi omezené zdroje. Naši specialisté si na mě zvykli a naučili se “množit chleby” a drželi všechny dílny v chodu. Bratr Castelli, který byl prefektem, si byl vědom našich omezených financí a obsazoval vedoucí dílem s taktem diplomata.

Do technické školy jsme nasadili bratra Hlonda. Měl dva známé bratry, jeden byl polský kardinál Hlond a druhý provinciálem polských salesiánů. On sám byl vysloužilý voják. Během války bojoval v oddíle obrněné armády generála Pattona. Byl velmi dobrý muž, vzorně zbožný. Bylo přirozené, že měl ještě některé zvyky, které nasbíral v armádě. Naučil se tam kouřit; po válce nebyl schopen se tohoto zvyku úplně zbavit. Byla to pro něho škola pokory, když mě přišel požádat o *jednu* cigaretu. Znaje velikost tohoto muže, který byl padesátník a starší než já, nabízel jsem mu při různých příležitostech jeden nebo více balíčků cigaret. Odmítal. “Prosím, dejte mi právě jen tu jednu, to stačí”, řekl skromně. Později pracoval v Kongu, v Africe.

Byli zde i další: bratr Bugeia, Angličan, který ovládal tiskařský lis. Bratr František, Jugoslávec, byl skvělý tesař. Bratr Jan Kespret byl všeuměl, jak jsme tehdy říkali “fac totum”. Později se stal specialistou na ofsetový tisk. A řada dalších.

Originální myšlenkou bylo zapojení technické větve do kolejního řádu a její otevření pro všechny studenty jako studijní předmět. To ale svádělo ke zhmotnění a tak byla technická škola přemístěna do Madrasu. Byl to Mgr. Matyáš, který si přál umístit školu do Basin Bridge v Madrasu. Byla s tím spojena jediná příležitost, kdy jsem odepřel bratru Carreňovi, co po mě chtěl. Když mě informoval o přemístění školy, zeptal jsem se, co bude s chlapci, kteří dělají technikům pomocníky v dílnách. “Ti zůstanou tady v Tirupatturu” řekl. Já jsem namítl. “Vem sebou i chlapce, nebudu schopen zajistit tady jejich další výcvik bez učitelů a zařízení”. A tak se stalo. Technické křídlo, se stroji, instruktory a chlapci se odstěhovalo do Basin Bridge. Zůstali jsme se střední školou, noviciátem, sirotčincem a (později) kolejí.

Noviciát v nebezpečí.

Zahájili jsme noviciát a oddělili jej od pravidelných škol v Madrasu. Nepokládali jsme však tuto novou instituci za vysokou školu a čas běžel. Jednoho dne mě bratr Carrera jednoduše informoval: "Jdu do Madrasu udělat poslední pokus o uznání. Uspějí-li, bude dobře a v pořádku. Jestliže ne, pošlu ti telegram a ty musíš chlapce ihned rozeslat tam, kde mohou pokračovat ve studiích bez ohrožení své kariéry. Pošli do Bombaye chlapce z Goy, Tamily do Vellore a Malajsany do jejich domů."

Byla to velká komplikace a reálné nebezpečí. Chápali jsme v jaké šlamastice provinciál je. S chlapci jsme zahájili nepřetržitou modlitbu. Není pochyb o tom, že to jejich modlitby odvrátily katastrofu. Škola byla uznána za universitu jako na zavalanou.

Větší nebezpečí se však rýsovalo za obzorem, aniž o něm kdokoliv z nás věděl. Tato hodinka přišla ze zcela nečekané strany – od našich nejvyšších představených. Muselo to být v roce 1950. Obdrželi jsme informaci, že bratr Fedrigotti, generální prefekt – druhý muž v kongregaci tehdy – přijede do Madrasu. Nikoho nepodezíraje jsem i já odejel přivítat ho na letišti. Mgr. Matyáš nás všechny představoval. Když došli ke mně řekl: "A toto je bratr Med, rektor noviciátu v Tirupatturu". Bratr Fedrigotti úsečně prohlásil: "Oh, to místo, kde mají oves et boves et universa pacora" pokračoval latinsky (ptáky, dobytek a vše co se hýbe = všechny druhy živočichů = pěknou sebranku). Byl jsem zaražen ale odpověděl jsem: "Ale také něco dalšího". Obrátil se ke mně znovu a řekl docela nevybíravě: "Přijdu se na Vás do Tirupatturu podívat." V těch slovech bylo cítit divný, pronikavý a výhružný tón.

A přišel. Připravili jsme decentní přijetí, ale nebylo toho moc, co nabídnout. Přenechal jsem mu svoji kancelář, jedinou slušnější místnost v domě. Sám jsem šel spát ke chlapcům. Příští šok přišel při první "řeči na dobrou noc". Jednoduše řečeno, šla k nim dolů tato zpráva: "Chlapci, vy nemáte žádné povolání, bude lepší, když půjdete domů co nejdříve." Naštěstí chlapci moc nerozuměli co říkal, protože mluvil s americkým přízvukem (byl předtím provinciálem v USA).

Hned po "slůvku na dobrou noc" jsem se ho ptal, co tím přesně míní. Promptně odpověděl: "slyšel jsem hodně o tomto noviciátě a přišel jsem jej zavřít." Představení v Turíně zřejmě obdrželi řadu "zpráv" proti noviciátu z různých "zdrojů" v Bombay a ze Severu. Tam byli důležití a vlivní salesiáni, kteří byli velmi skeptičtí ke všemu, co bratr Carreña dělal. Dokonce i nadřizení v Turíně jej označili jako "básník" – snílek.

Bylo to daleko později, když jsem zjistil celý rozsah výhrad nadřazených v Turíně proti bratrovi Carreňovi. Ve skutečnosti byl genius, idealista zcela nezávislý na komfortu své odpovědné pozice. Dokonce i Mgr. Matyáš byl více předvídavý. Problém byl spojen s tím, že všichni v Tirupatturu a obecně na Jihu, jsme byli mladí a nezkušení. S naším míněním se moc nepočítalo, pokud se lišily od těch zkušených, vážených a starších bratrů ze Severu. Bohužel všichni byli moc daleko, aby mohli přesně vidět, co se u nás dělo.

Byl jsem šokován, když jsem slyšel rozsudek nad námi a nad institucí. Měli jsme v Tirupatturu 150 aspirantů a cítili jsme, že dílo jde velmi dobře. Ukončit je, by nemělo žádný smysl. Tak jsem odpověděl: “Ale bratře, před přijetím tak drastického rozhodnutí máte povinnost přezkoušet fakta a ohodnotit vše co můžete vidět na vlastní oči.” “Proto jsem přišel”, řekl.

Nařídil jsem všem představeným, aby s ním mluvili otevřeně a jasně o všem. Žádal jsem chlapce, aby za ním osobně přicházeli a mluvili s ním o sobě, podobně jako když přicházejí za mnou na své “zpravodání” – jejich konverzace se mnou bývá otevřená a volná. Bratr Fedrigotti přezkoušel vše úzkostlivě přesně, vyslechl všechny vedoucí, mluvil se všemi chlapci jednotlivě. Stál jsem stranou, dovoluje zcela volný průchod všemu, co se dělo, ale strávil jsem svůj čas většinou na modlitbách. Situace byla vážná, ba kritická. Bude-li tato práce zastavena v tomto stadiu, vrátí práci kongregace v Indii o několik desetiletí zpátky. Jsem si jist, že mnoho dalších, mně neznámých, se modlilo podobně jako já. Všechno to trvalo celých dlouhých deset dní.

Když bylo vše skončeno přistoupil jsem k bratru Fedrigottimu s nemalými obavami. “Tak, jaké je Vaše rozhodnutí?”, zeptal jsem se. “Viděl jsem všechno a každého a myslím si, že je to v pořádku”, řekl. Jaká změna z předchozího “Jděte domů” na konečné “OK”. Pak poznamenal, “Šest z těch chlapců by nemělo pokračovat”. Asi mu nedali o sobě dobrý obrázek. On ale dále dodal: “Ale Vy jste rektor. Dávám jen malou radu. Je to ve Vaší pravomoci.” Potom odešel do Kotagiri, aby se setkal s kleriky, kteří všichni prošli Tirupatturem a studovali filosofii. Setkání s nimi ho ubezpečilo, že jdeme správnou cestou.

Jen na okraj je užitečné vzpomenout, jak mnoho let později, když jsem byl provinciálem a měl jsem sezvány rektory, vykládal jsem jim o všem co je napsáno výše a nakonec jsem mohl prohlásit: “Jeden z těch, co byli určeni k poslání domů, je zde dnes přítomen a účastní se jednání jako rektor.”

Po těchto zkušenostech se myšlenka noviciátu mladších chlapců ujala. Nyní má každá provincie podobnou instituci, a to vše díky bratru Carreňovi, geniovi,

který byl odvážný a svatý stejnou mírou. Má-li dnes Indie devět salesiánských provincií, kypících energií, má-li Indie druhou největší salesiánskou komunitu na světě, je to vše díky práci zahájené v roce 1942, jako reakci na beznadějnou situaci, ve které se ocitlo 13 “sirotků”, kteří poslechli charismatického visionáře, bratra Carreňu.

Jsme ovšem daleko od tvrzení, že na našem způsobu plnění úkolů, bylo vše dokonalé. Je ale něco dokonalého v lidské společnosti, včetně svaté Matky Církve? Bůh má své cesty, jak přinést dobro i od nedokonalých.

Rád bych doplnil úvahu na závěr toho všeho. Tirupattur byl studentský domov se záměrem. Jsem zvědavý, zda někdo plně ocení, čeho všeho bylo dosaženo v salesiánských domech, jestliže byly vedeny podle systému Dona Bosca. Není to instituce, kde by chlapci byli z nutnosti nebo dokonce z donucení. V noviciátě v Tirupatturu, kam jsme brali mladé hochy všech životních osudů, jsme museli být přiměřeni v každém okamžiku. V zásadě platilo: “omnia probate, quod bonum est tenete” – vyzkoušejte všechno a držte se toho co je dobré.

Byl jsem si vědom toho, že mnoho chlapců nechce nebo nemůže vytrvat do konce. Ne všichni z nich byli určeni pro zasvěcený a kněžský život. Obvykle přicházeli s opravdovým požadavkem udělat pokus, my jsme jim ale vždy dávali volnost odejít, kdykoliv budou chtít. Spíše jsme my sami dodávali odvalu těm, co nechtěli odejít, protože měli pocit viny, že chtějí změnit cestu svého života. Zacházeli jsme s nimi s respektem. Měli jsme je rádi a oni milovali své vedoucí, kteří byli vždy na jejich straně, ne jako policajti, ale jako přátelé, kamarádi a starší bratři, kteří se o ně starají.

Atmosféru tvořila zbožnost, stálá aktivita, živé hry a dobrá hudba. Toto ve spojení s důvěrou k nadřízeným včetně rektora, který je v duchu salesiánské tradice otcem, který pečuje o vše, rozvíjelo přirozenou náklonnost k ostatním, jako v jejich vlastní rodině.

Když to kdokoliv chtěl opustit, měl jsem zvyk probrat s ním důvody pro jeho rozhodnutí. Žádal jsem jej, aby si dobře vybral z rozdílných povolání v životě, jelikož zasvěcený život není pro něho vhodný. Chlapci, se kterými se jednalo v lásce, obvykle pochopili a přijali skutečnost. Dokonce když nakonec odešli, zůstala jim náklonnost k jejich dřívějším nadřízeným. Jsem si jist, že konkrétní příklad bude lepší, než jakékoliv další rozbory. Dovolte mi tedy, abych ocitoval celý, dlouhý dopis (respektuji právo na soukromí a tak vypouštím detaily, které

by mohly vést k určení pisatele), který jsem obdržel od někoho, kdo opustil Tirupattur snad před 40 lety. Mluví sám za sebe.

Drahý, ctihodný Otče,

Píši tento dlouhý dopis plný díkůvzdání Bohu, vděčnosti Donu Boscovi a lásky k Vám. Považuji se na ve svých 65 letech na vrcholu života a jsem zcela přesvědčen, že v nejdůležitějším a rozhodujícím období mého života jste mě provázel Vy, poslaný Bohem. Kdybych se nedostal do Tirupatturu (dále píše TPT) a kdybyste mne neobdařil takovou láskou a péčí, často radou a doprovázením, nejen já, ale také všichni moji bratři a sestry a také moji rodiče, by se ocitli na dně. Bůh nám žehnal skrze Vás.

Do TPT jsem přišel v roce 1948, když jste tam dělal rektora. Nechte mě vyprávět jeden příběh, to Vám pomůže si mne připomenout. Během měsíce po mém příchodu do TPT, vás informoval bratr ..., že můj otec zabil člověka. Proto jste mě mohl poslat domů. Ale vy jste si mne zavolal jednoho dne k sobě a řekl mi tu novinu o otcově zločinu. Tehdy jsem nerozuměl všemu, co jste mi říkal. Nerozuměl jsem dobře anglicky. Teprve později mi došlo, jak velkoryse jste mi povolil dále studovat. Moje studia by totiž mohla skončit ještě ten rok.

Můj pobyt v TPT byla nejšťastnější doba mého života, nejužitečnější období a také nejhodnotnější. Zvykl jste si volat mne mazlivým jménem, Studoval jsem, hrál si a radoval se ze života. Byl jsem v Boží péči, formován pro svou budoucnost. Mohl jsem zde studovat 5 let. Po dokončení prvního ročníku středního stupně, přišel čas soudního procesu s mým otcem. Hrozil mu trest smrti. Pak jste si mne jeden den zavolal k sobě a dlouho se mnou láskyplně a moudře mluvil. Teď už vím, že to ke mně Vašimi ústy mluvil Bůh a dával mi rady do mého budoucího života. Řekl mi, "Josefe (jméno je změněno) tvým povoláním je pečovat o své sestry a bratry. Musíš jít domů a udělat to."

Vzal jsem si Vaši radu k srdci. Neplakal jsem. Cítil jsem Boží vedení skrze vás. Viděl jsem Boha ve Vás. Když jsem řekl svým důvěrným přátelům, že opouštím TPT pro dobro, ptali se mě, "Proč nepláčeš?" Řekl jsem jim, že jsem přesvědčen, že Bůh mne posílá domů, pomáhat mým drahým.

Dojel jsem domů. Můj příjezd byl pokládán za hanbu pro rodinu. Pohrdali mnou a nenáviděli mě všichni. Jak mezi nimi vypadá ten, co opustil seminář. Nemohl jsem to snést. Neudělal jsem nic zlého. Přišel jsem jim pomáhat. Nikdo mi nevěřil. Připomněl jsem si Vaši radu a modlil se. Pracoval jsem tvrdě pro rodinu,

dělal jakkoli ponižující práci, jen abych získal dost peněz na stravu pro všechny drahé. Pracoval jsem dnem i nocí. Moje mladší sestra již dříve přestala pro chudobu chodit do školy. Rozhodl jsem posílat všechny další do školy. A chodili. Obstarával jsem pro ně jídlo, oblečení, knihy a peníze. Někteří dobří sousedé mi pomáhali.

Případ mého otce se dostal před soud 1953. Nikdo nebyl schopen nalézt nějakou cestu, jak se vyhnout trestu smrti. Ale Bůh vyslyšel naše modlitby a on byl zázračně očištěn. Bylo by to dlouhé povídání ukázat, jak Bůh intervenoval. Ačkoliv byl otec osvobozen, nekál se. Stával se horším a horším, vše proměnil na kořalku. Matka a jedenáct dětí nemohly nikdy strávit den v klidu. Násilí a mučení pokračovalo. Nebyl jsem schopen vydělat dost pro všechny. Často jsem spal jinde. Stával jsem se nejposlednějším kulim, často spával na verandách obchodů nebo pod stromy. Nyní se divím, jak mne Bůh držel usilovně držel ve svých rukou.

Oženil jsem se 1957. Byl jsem tak chudý, že jsem si musel vzít postiženou ženu s rozštěpem patra. Ale s ní mi Bůh také žehnal. Znamenalo to obrat v životě mém i mé rodiny. Když se ve farní škole uvolnilo místo, zajímal jsem se o ně; ale nebyl nikdo, kdo by mne doporučil. Tak jsem pokračoval ve svém tvrdém životě. Můj otec zatvrdil své srdce proti mně. Zřídka jsem mohl být se svou ženou doma.

Požádal jsem vás, abyste mi poslal moje vysvědčení a vy jste to laskavě udělal. Ukázal jsem je našemu faráři. Přesvědčil se, že mám dobré vzdělání a ovládám dobře angličtinu. Během několika měsíců mne částečně zaměstnal ve škole. Tak jsem se stal učitelem. Plat byl 25 rupií za měsíc. Pracoval jsem tři dny ve vyučování ve škole a pokračoval zbytek času v posluhování. Mnoho lidí si myslelo, že je to pro učitele ostuda. Ale nestaral jsem se o to. Byl jsem na to hrdý, protože to byla formace, kterou jsem dostal na TPT pro práci a život. Moje láska k mým blízkým byla pro mne povzbuzením, abych pracoval tvrději. Věřil jsem, že toto je moje opravdové povolání.

Moje rodina měla již jedenáct dětí. Já jsem byl nejstarší, měl jsem 5 bratrů a 4 sestry. V roce 1961 jsem byl vybrán do učitelského kurzu na zvýšení kvalifikace. 1962 nastoupila na školu pro ošetřovatelky. Cítil jsem trochu uspokojení. Bůh nám žehnal i nadále. Během následujících 15 let devět z jedenácti se dostalo do státních služeb. Já jsem učil na farní škole. Tři bratři a pět sester byly v Severní Indii, sedm v Nagpuru a jeden u letectva. Starší pomáhali mladším. Intimní a oddaná láska nás vedla k tomu, abychom si navzájem pomáhali. Nemohl jsem

nechat své peníze pro mou vlastní rodinu, protože potřeby celé rodiny ležely na mě.

V roce 1971 už jsem měl čtyři děti, dva chlapce a dvě děvčata. Rozhodl jsem se najmout si dům. Potom mi sourozenci dali peníze, abych si koupil parcelu. V roce 1980 jsem si postavil vlastní dům. Můj první syn nemohl mnoho studovat, zdědil vadu řeči po matce, měl také rozštěp. Ale měl jsem ho nejraději.

Můj druhý syn studoval dobře. Dosáhl M. Sc. A nyní pracuje v Bhaba Atomovém výzkumném středisku v Kalkatě. Je ženatý a má dvě děti, žena má také titul M. Sc. a B. Ed., dosud nepracuje. Také první dcera studovala velmi úspěšně (M. Sc. matematiky a B. Ed.) a pracuje v bance. Je vdaná a má dvě děti. Nejmladší, dcera, je ošetřovatelkou, vdaná, má dvě děti. Takže jsem dědeček 8 vnuků, 4 chlapců a 4 děvčat.

Ze školy jsem odešel v 1989. Mám penzi 1900 rupií měsíčně. Něco si ještě přivydělám učením angličtiny. Mám příležitost mluvit se studenty o Ježíši, když učím angličtinu. Vybírám si verše a příběhy z Bible k učení slovíček, včetně skladby a mluvnice. Tak rozsévám semínka. Bůh je pak nechá klíčit a růst. Přestože jsem byl jen připraven pro studium na universitě, jsem pyšný na vynikající vzdělání a formaci, kterou jsem dostal od TPT. Kdyby nebylo Vaší lásky a mírnosti při vašem přesvědčování, byl bych zničen; moji bratři a setry by živořili. A dnes není v našem okolí rodina s tak mnoha zaměstnanými lidmi.

Radil jste mi: "Jdi domů a pomáhej svým bratřím a sestrám, to je tvoje povolání." To ke mně mluvil Bůh skrze V8s.. Vzal jsem si vaši radu k srdci a žil ji. Bůh sešle časem požehnání každému. Je mnoho událostí, které to dokazují. Nyní jsme šťastní a žijeme v pokoji.

Musím vám říct, co se stalo mému otci. Byl to darebák, pijan, vrah co ještě zlého. Nikdo ho neuhlídal. Nebál se ničeho. Byl vždy zuřivý a krutý k nám všem. Nikdo neočekával, že se může obrátit k lepšímu. Byl jsem jeho špatné svědomí, protože viděl, že Bůh žehná všemu co dělám. Naše rodina a příbuzní i sousedé mě měli rádi a vážili si mě víc, než můj otec. Věřil, že jsem si usurpoval lásku a úctu, která patřila mu. Zvykl si mě pronásledovat, jak mne uviděl. Utíkal jsem.

Ale Bůh určil jinak. Můj otec částečně oslepl. To byl začátek jeho obrácení. Dal jsem ho do nemocnice na ošetření. To na něj hluboce zapůsobilo. Držel jsem ho za ruku. Odpustili jsme si a začali se mít rádi. Odevzdal se mi. Požádal jsem ho,

aby šel se mnou do kostela. Oba jsme vešli do liduprázdného kostela a modlili se spolu. Měli jsme společně zpověď a byli spolu u svatého přijímání. Vzal jsem jej jeepem k sobě domů. Zůstal se mnou více než 14 dnů. Společně jsme se modlili. Společně jsme jedli. Moji vnuci byli jeho milými pomocníky. Když se vrátil domů, pravidelně jsem mu nosil léky.

Jednou, když jsem byl u něho, jsem si četl noviny. Nikdo další nebyl poblíž. On sám mi připravoval sklenici horké kávy. Přinesl ji spolu s datlemi a chlavou na tácku a řekl: "Vezmi si a sněz to". Bylo to obvyklé, kdyby v tom nebylo něco hluboce citlivého míněno. Pochopil jsem to. Slzy mi vstoupily do očí. Viděl jsem slzy i v jeho očích. Žádal jsem mlčky jeho odpuštění, učinil víc než já, jeho tvář se rozjasnila. To se přihodilo v dubnu 1997. Zemřel 7. srpna na srdeční mrtvici. Nemohli jsme nic udělat pro jeho záchranu, zemřel cestou do nemocnice. Dva dny byl v mrazničce. Na pohřeb přijelo všech jeho jedenáct dětí. Všichni plakali, já ne. Proč? Dostal jsem přece jeho požehnání, odpuštění a to nedostal nikdo jiný.

Milý otče,

Chci s úctou říct, že Bůh byl se mnou po celý můj život. Je se mnou nyní a bude navždy. Neučinil mě boháčem, mám jen kousek půdy a malý domek. Nemodlil jsem se o zdraví. Bůh mi dával, co bylo pro mne dobré – dobré bratry a sestry, dobrou ženu a čtyři hodné děti a osm vnoučat a zdravé tělo zadostiučinění v chudobě a život v pokoji. Zkouším vkládat znalosti angličtiny do mladých a budu to dělat tak dlouho, dokud budu moci chodit a mluvit.

Prosím napište mi dopis. Přijedete-li do Jižní Indie, dejte mi vědět. Chci se s Vámi sejít. Mohu jet i do Kalkaty. Budu zkoušet se s Vámi sejít. Modlím se za Vás. Prosím i Vás modlitbu za mne a moje milé.

Váš v Ježíši Kristu

Josef

Nemyslete si, že je to jen tento případ. Ještě nyní si dopisuji s ostatními ex-Tirupattuáky. Někteří z nich dokonce podporují naše chlapce svými dary. Salesiánský systém je v praxi obdivuhodný. Vychovává mladé a nepůsobí zahořklost ani u těch, kteří odejdou. Musíme pamatovat: "Vedlejším produktem našeho noviciátu jsou dobré rodiny".

Bratr Jan Med, SDB

Střípky z života v Tirupatturu

Bratr Filip, dobrodruh.

Po příchodu do Madrasu (1929) sháněli salesiáni nové lidi. Mezi těmi přišel z Austrálie bratr Filip, Španěl a dobrodruh. Jako mladý muž – opravdu nevím, kolik mu bylo let, když k nám přišel – se rozhodl opustit rodné Španělsko a hledat dobrodružství. Neměl však peníze, aby si zaplatil cestu kamkoliv. Tak použil tu nejbližší, co byla – nastoupil na loď jako černý pasažér. Časem ho posádka objevila, ale to už byli na širém moři. Napřed ho chtěli prohnat “uličkou” a pak vysadit na pustém pobřeží. A tak když loď zakotvila v Jahanesburgu vysadili jej bez skrupulí na zcela cizí pobřeží. Snažil se uživit a dokonce se dostal s jedním partnerem, který vypadal jako místní, do slibného podnikání. Ale kumpán ho napálil a obral ho o všechno. Zase byl na dně. Aby se dostal pryč, rozhodl se pro “osvědčený” postup. Nastoupil tajně na loď plující do Austrálie. Když dopluli ke kontinentu, cítil se opět na ulici, sám a opuštěný. Poučil se z jahanesbugských lekcí, pracoval sám na sebe a získal tolik, aby mohl slušně žít.

Když se v Austrálii střetl se salesiány, začal s nimi pracovat a skončil tím, že se sám stal salesiánem. Ale život tam se mu nezdál dost dobrodružný, když žil v rozvinuté části světa. Když uslyšel, že v Indii potřebují další lidi, požádal o svolení odjet tam. Do Madrasu přišel s bratrem Dabovem. Do práce se vrhnul v North Arcotu. Poprvé jsem ho potkal v Pallikondě, kde pracoval mezi nejchudšími lidmi. Miloval je. Žil v té ubohé, horké misii v primitivní chatrči. Krysy byly všude kolem, ohryzávajíce všechny jeho věci. Měly zcela volný přístup všude. Jednou se je snažil formálně vypudit exorcismem, a věřte nebo ne, opustily chatrč a nikdy ho už netrápily. Byl to muž velké oběti a hluboké víry.

Nastartoval propagandu na získání prostředků pro svou práci mezi nejchudšími. Psal svým dobrodincům na kousky papíru získaných z došlých obálek; ale byl úspěšný. Jednou obdržel štědrý šek od kohosi z USA. Nechtěl, aby o tom sestry věděly, ale nevěděl, kam šek schovat. Udělal to originálním způsobem – přišpendlil šek na zeď. Sestra, která přišla při chvílce uklidit jeho chatrč, nepoznala, co to je. Myslíc, že je to cár papíru, spálila jej s ostatním smetím. Ubohý bratr Filip! Přišel o opravdu velký dar, ale dlouho se tím netrápil.

Když jsem byl rektorem v Tirupatturu, přišel tam bratr Filip jako náš zpovědník. Chlapci ho měli rádi, vždyť vyhlížel tak důstojně se svým dlouhým, bílým vousem. Chodíval kolem hřiště vypadaje jako Santa Klaus a tucty malých dětí se

k němu hrnuly. A on je podarovával krajíčkem chleba. Být s tímto důstojným mužem byla radost sama.

Bratr Filip mi udělal starosti jen jednou. Smysl pro dobrodružství ho neopustil ani v pokročilém věku. Jednoho krásného rána přišel požádat o povolení jet do Benares. “Jak mohu ospravedlnit utracení tolika peněz na takovou dlouhou cestu, která vůbec nesouvisí s naší misí?” “Nepotřebuji žádné peníze; zorganizuji si to z vlastního chci jen vaše svolení”, řekl. Jak bych mohl něco odříct tak důstojnému a starému spolubratrovi? Dal jsem mu peníze co jsem mohl. S malým ranečkem sbaleným do hadru přes rameno se bratr Filip vydal do Benares. Spával na nádražích, jedl co našel nebo mu lidé dali, a domů se vrátil asi za měsíc. Byl pohublý, unavený, ale byl šťastný – viděl Benares! (pozn. překladatele: dnes Varanasi, páté neposvátnější místo hinduistů s mnoha chrámy a památkami).

Na nemoci měl svou vlastní medicínu. Když jej zlobil žaludek, žádal bratry, aby mu donášeli malé “sour limes” (nikde jsem nenašel a jeví se mi to jako protimluv “kyselé vápno”). Vydržel jich sníst tucty, dokud se neuzdravil. Od nás po čase odešel do Nagercoil, kde nakonec zůstal, jak si přál sám na škole, kterou jsme předali laickému výboru.

Potom jsme dostali zprávu, že je s ním zle a krátce nato zemřel. Dva bratři byli vysláni, aby zařídili převoz jeho těla. Byl květen, nejteplejší měsíc na jihu. Netrpělivě jsme očekávali návrat našich dvou vyslanců podporující je na dálku modlitbami. Důvěra, která jim byla dána z nich udělala hrdiny. Neměli povolení k převozu rozkládající se mrtvoly v nejteplejším období roku a přitom přes hranice distriktů, aniž by kohokoliv informovali. Dokázali uniknout pozornosti policejních stanic na více než tisícikilometrové vzdálenosti převážejíce hnijící tělo, které bylo cítit z otevřeného jeepu.

Dorazili za hluboké noci asi v 11 hodin. Rozhodli jsme zahájit pohřební obřady okamžitě, protože tělo bylo již ve strašném stavu. Naštěstí byl hrob již vykopán a ubohý bratr Filip byl uložen k odpočinku kolem půlnoci na hřbitově v Tirupatturu, kde leží doposud. Měl rád dobrodružné cesty a jeho poslední cesta – do vlastního hrobu – nebyla o nic méně dobrodružná, než ty jeho předchozí.

Bratr Dabove

Jak již bylo řečeno přišel k nám s Austrálie spolu s bratrem Filipem. Byl to salesián plný víry a muž vizí. Pracoval tvrdě, byl náročný, ale velmi milý k chudým. Později se stal ekonomem provincie, farním knězem Egmore, Madras. Byl zakladatelem a rektorem Sagayathottamu, zemědělské stanice pro chudé děti North Arcotu. Pilně a účinně sháněl peníze, takže se mu dařilo udržet provincii nezávislou a prosperující. (Tak pokračují salesiáni v Indii i dnes, přispíváme jim tedy na ty nejchudší; pozn. překladatele).

Mrtvý muž, který ožil.

Jeden z našich chlapců, jmenoval se Josef, onemocněl. Ošetřovali jsme ho doma a vytrvale se za něho modlili, ale jeho stav se rychle zhoršoval. Nakonec jsme se dohodli dát jej do nemocnice v 50 km vzdáleném Vellore. Bratr , který ho vezl do nemocnice dostal příkaz, vzhledem ke Josefově stavu, že v případě jeho smrti se mají obrátit, nejet do nemocnice a vrátit se domů. Nedlouho potom, byl jsem v polovině porady s chlapci, jsme uslyšeli hluk jeepu před branou. Byli jsme v šoku. Bylo jasné, že neměli dost času dojet do nemocnice. Josef byl najisto mrtev. Spěchali jsme s obavami otevřít bránu, Ale, díky Bohu, byl to falešný poplach. Vrátili se, protože si zapomněli vzít kapesníky! Z Josefa se stal salesián a kněz.